

Fortsatt kritisk til autorisasjon av osteopater og naprapater

Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) sendte 12. januar 2022 inn sitt skriftlige høringsinnspill til Stortingets behandling av lovforslaget om å utvide autorisasjonsordningen til også å gjelde osteopater og naprapater.

Lovforslaget fra Solberg-regjeringen om å gi autorisasjon til osteopater og naprapater er nå til behandling i Stortingets helse- og omsorgskomiteé. Komiteen har frist med å avgi sin innstilling til 15. februar i år.

I høringsinnspillet til komiteen understreker NFF at først når vilkårene er oppfylt, konsekvensene er utredet og de faglige vilkårene er satt, bør autorisasjon vurderes. Lovforslaget må etter NFFs synspunkt derfor utsettes.

Bakgrunn

Bakgrunnen for lovforslaget er anmodninger fra Norges Naprapatforbund og Norsk Osteopatforbund. På bakgrunn av disse fikk Helsedirektoratet i brev av 10. april 2019 i oppdrag å vurdere om nevnte grupper bør autoriseres etter helsepersonelloven. Direktoratet ga sine anbefalinger 24. mai 2020. Til orientering har Helsedirektoratet vurdert autorisasjon av blant andre osteopater og naprapater flere ganger de siste årene, og har tidligere ikke funnet grunnlag for å anbefale autorisasjon. Helsedirektoratet fant heller ikke denne gangen grunnlag for å anbefale autorisasjon av naprapater og osteopater.

Før Helse- og omsorgsdepartementet hadde tatt stilling til Helsedirektoratets siste anbefalinger, i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2021, fattet Stortinget følgende vedtak (vedtak 165):

Stortinget ber regjeringen gi offentlig autorisasjon til naprapater og osteopater, samt ta en vurdering av om akupunktører skal autoriseres som helsepersonell. Inntil vurdering av akupunktører er fullført skal momsuntak videreføres.

Vedtaket må kunne karakteriseres som en hestehandel mellom regjeringenspartiene og Fremskrittspartiet for å komme til enighet om statsbudsjettet 2021. Regjeringen sendte likevel i ettertids saken på høring, og NFF sendte hørings svar i mai i fjor. (Se relatert lenke til tidligere artikkel med ytterligere informasjon.) Etter valget i september ble lovproposisjonen oversendt Stortinget til behandling.

Fordi høringen fra 2021 ikke kan karakteriseres som en reell høring, i og med at utfallet allerede var vedtatt, ønsker NFF nå å formidle våre synspunkter til et nysammensatt storting som ikke er bundet av det tidligere vedtaket.

NFFs høringsinnspill

I høringsinnspillet til Stortinget har vi lagt vekt på at autorisasjon av disse to gruppene er i strid med flere av kriteriene for autorisasjon i gjeldende rett.

- Forskningsgrunnlaget er tynt. NAFKAM sier: Ved søk i mars 2020 i våre kilder til oppsummert forskning, fant vi spesifikt for naprapati ingen slike. Det betyr at det

etter våre kriterier ikke finnes tilstrekkelig dokumentasjon til å si om det virker eller ikke. Eventuelle påstander om effekt mangler da solid vitenskapelig støtte. Når det gjelder osteopati, konkluderer NAFKAM med at osteopatibehandling er utilstrekkelig dokumentert.

- Utdanning. Hovedformålet med autorisasjon er å styrke sikkerheten for pasienter, og det gjøres best ved å sikre at enkelte grupper helsepersonell har særskilt kompetanse for yrkesutøvelse innenfor helsetjenesten. Gjennom autorisasjonsordningen kan det settes faglige premisser for utdanningens innhold. Kravet om autorisasjon av helsepersonell etter fullført og bestått utdanning innebærer på denne måten en kvalifikasjonskontroll. Derfor er det bekymringsfullt at de faglige premissene for osteopatutdanningen og naprapatutdanningen ikke er satt, og det er heller ikke foretatt en kvalitetssikring av det faglige innholdet i studiene før autorisasjon innvilges.
- Er det behov for mangfold i behandlingen av muskel- og skjelettpasienter? I høringsnotatet som ligger til grunn for proposisjonen står det at autorisasjon av naprapater vil bidra til større valgmulighet for befolkningen. Innføres det med dette et nytt vilkår for autorisasjon? Skal autorisasjonsordningen bidra til mangfold og økte valgmuligheter – skal kvantitet gå foran kvalitet?

NFF mener det er på høy tid at muskel- og skjelettlidelser får økt oppmerksomhet fra politikerne, men vil understreke at det ikke gjøres ved å gi disse gruppene autorisasjon på sviktende grunnlag. NFF er enig med Solberg-regjeringen i at det er behov for flere behandlere, og i den forbindelse vil vi opplyse om at det er en betydelig ubenyttet arbeidskraftreserve av fysioterapeuter som jobber helprivat, og som det offentlige helsevesenet burde benyttet seg av før de åpner opp for nye grupper, som har langt smalere kompetanse enn det fysioterapeuter har.

- Fragmentert tjeneste. Flere nye autoriserte grupper kan føre til en mer fragmentert og profesjonsdelt helse- og omsorgstjeneste. En av de største utfordringene i helsetjenesten i dag er å få til helhetlige, samordnede og gode pasientforløp. Dette gjelder ikke minst for gruppen av pasienter med muskel- og skjelettlidelser. En ytterligere fragmentering av tjenesten vil kunne bidra til større koordineringsutfordringer, og for pasientene vil det kunne skape usikkerhet og forvirring.
- Todelt helsevesen og overbehandling. I høringsinnspillet gir NFF også uttrykk for en bekymring for at en autorisasjon av disse gruppene vil innebære en ytterligere utvikling mot et todelt helsevesen, der muskel- og skjelettpasientene sakte, men sikkert skyves ut av det offentlige helsevesenet og inn i det private.

NFFs hørings svar kan i sin helhet leses her:

- [Endringer i helsepersonelloven – autorisasjon av naprapater, osteopater og paramedisinere](#)